Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0808

(mr. J.L.M. Luiten, voorzitter, mr. S.W.A. Kelterman, J.J. Turkesteen, leden en mr. W.H. Luk, secretaris)

Datum uitspraak	18 september 2024
Klacht van	Mevrouw [naam 1], handelend namens de Vereniging van Eigenaren [naam 2], verder te noemen de VvE
Tegen	Achmea Schadeverzekeringen N.V., gevestigd te Apeldoorn, h.o.d.n. Centraal Beheer, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan Stichting Achmea Rechtsbijstand, gevestigd te Tilburg, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De VvE klaagt erover dat de uitvoerder één kostenmaximum ter beschikking stelt voor drie dossiers. De commissie is van oordeel dat er in dit geval meerdere samenhangende gebeurtenissen zijn die voor de geschillen hebben gezorgd (in de zin van de verzekeringsvoorwaarden). De uitvoerder mag voor de drie dossiers één kostenmaximum toepassen. De commissie wijst de vordering van de VvE af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de VvE; 2) de aanvullende stukken van de VvE; 3) het verweerschrift van de uitvoerder; 4) de repliek van de VvE en 5) de dupliek van de uitvoerder.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De VvE heeft bij de verzekeraar een VvE Meerkeuzepolis, met onder andere een rechtsbijstandverzekering, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand aan de uitvoerder is overgedragen.

2.2 Naast het appartementengebouw van de VvE, bevindt zich een Rijksmonumentaal gebouwencomplex dat eerder als school werd gebruikt. Een investeringsmaatschappij heeft bij de gemeente [naam gemeente] voor de transformatie van het gebouw in een woongebouw met appartementen een drietal omgevingsvergunningen aangevraagd:
i) een aanvraag voor de realisatie van appartementen in het voormalige schoolgebouw;
ii) een aanvraag voor de realisatie van drie appartementen in het voormalige gymlokaal;
iii) een aanvraag voor de realisatie van negen appartementen op het buitenterrein van het gebouw.

2.3 De VvE heeft op 18 augustus 2022 telefonisch contact met de uitvoerder opgenomen omdat zij bezwaar wilde maken tegen het ontwerpbesluit voor het verlenen van de vergunning voor het verbouwen van het gebouw tot appartementen. Op dat moment waren de hiervoor genoemde aanvragen i) en ii) al ingediend. De uitvoerder heeft de VvE meegedeeld dat op dat moment slechts sprake was van een aanvraag en nog geen juridisch geschil en haar verzocht zich opnieuw te melden als de aanvraag is toegewezen.

2.4 De VvE heeft de uitvoerder per e-mail van 1 november 2022 meegedeeld dat op 20 oktober 2022 ook de derde aanvraag (iii) is ingediend. Verder staat in het bericht:

"(...)De drie aanvragen zijn strijdig met elkaar en moeten daarom niet afzonderlijk, maar in samenhang met elkaar worden beoordeeld. Zo worden bij het hoofdgebouw parkeerplaatsen aangeboden, terwijl op de plek van de parkeerplaatsen de nieuwbouw zal worden gerealiseerd. De aanvraag voor het verbouwen van de gymzaal laat weer wat anders zien, te weten een binnentuin die zich ook over deze parkeerplaatsen uitstrekt. (...)"

Daarnaast heeft de VvE de uitvoerder in het bericht meegedeeld dat zij een beroep wilde doen op haar recht op vrije advocaatkeuze vanwege de complexiteit en de tegenstrijdigheden van de aanvragen en het zeer specifieke beleid dat ter plaatse geldt.

2.5 Op 26 februari 2023 heeft de VvE zich opnieuw tot de uitvoerder gewend, omdat de omgevingsvergunning voor het verbouwen van het schoolgebouw tot appartementen was verleend. De uitvoerder heeft voor de gemelde kwestie dekking verleend en de verdere behandeling van de zaak op 24 maart 2023 aan de door de VvE gewenste advocaat uitbesteed.

2.6 De VvE heeft bij de uitvoerder geïnformeerd of het kostenmaximum per aangevraagde vergunning geldt. Na ontvangst van de relevante stukken ten aanzien van de vergunningsaanvragen heeft de uitvoerder de VvE op 12 april 2023 meegedeeld dat het kostenmaximum voor de drie vergunningsaanvragen en/of bezwaarprocedures geldt, omdat de geschillen terug te voeren zijn naar één gebeurtenis, namelijk de komst van de appartementen op het complex van het voormalige schoolgebouw.

2.7 De VvE heeft op 17 april 2023 bij de uitvoerder een klacht ingediend over het ingenomen standpunt. Volgens de VvE geldt voor de drie verschillende aanvragen elk een apart kostenmaximum. Daarnaast heeft de VvE bij de uitvoerder geklaagd over de kwaliteit van de dienstverlening. De uitvoerder heeft per e-mail van 26 april 2023 het ingenomen standpunt gehandhaafd en de klacht over de gebrekkige dienstverlening afgewezen.

De klacht en vordering

2.8 De VvE vindt dat de uitvoerder het kostenmaximum van € 10.000,- ten onrechte slechts eenmaal toepast, terwijl sprake is van drie afzonderlijke gebeurtenissen. De VvE vordert dat de uitvoerder erkent dat het om drie verschillende gebeurtenissen gaat en dat voor elk beroep op de rechtsbijstandverzekering als gevolg van de verlening van een van de in 2.2 genoemde aanvragen, een apart kostenmaximum geldt.

2.9 De VvE heeft ter onderbouwing van haar vordering aangevoerd dat het gaat om drie afzonderlijke bouwwerken, met verschillende kenmerken, op een verschillende locatie. Hiervoor zijn drie afzonderlijke omgevingsvergunningen aangevraagd, zodat na toewijzing van de aanvragen ook drie afzonderlijke bestuursrechtelijke procedures zullen volgen. Deze procedures bestaan uit bezwaar, beroep bij de rechtbank en hoger beroep bij de Raad van State. Het is wettelijk niet mogelijk om de drie vergunningen in één en dezelfde bestuursrechtelijke procedure te bestrijden. De wet bepaalt nu eenmaal dat tegen iedere vergunning afzonderlijk een procedure moet worden gevoerd. Om die reden meent de VvE dat sprake is van drie gebeurtenissen zoals bedoeld in de verzekeringsvoorwaarden.

2.10 Daarnaast klaagt de VvE over de door de uitvoerder gedane mededeling dat zij zich geen zorgen hoefde te maken over de bezwaartermijn van zes weken. Nadat de VvE de uitvoerder op 26 februari 2023 had geïnformeerd over de verleende vergunning, heeft de uitvoerder de behandeling van de zaak pas op 24 maart 2023 aan de voorkeursadvocaat uitbesteed. Daarmee waren al vier weken van de bezwaartermijn van zes weken verstreken.

2.11 Bovendien heeft de uitvoerder de VvE pas in de laatste fase van de bezwaartermijn meegedeeld dat het kostenmaximum van € 10.000,- slechts eenmaal ter beschikking wordt gesteld voor meerdere gebeurtenissen. Correcte en tijdige informatievoorziening op dit punt is voor de VvE van belang, zodat kan worden bepaald aan welke gebeurtenis de rechtsbijstand en het kostenmaximum het beste kan worden besteed. De VvE is van mening dat de uitvoerder haar als gevolg van de gebrekkige informatievoorziening heeft benadeeld.

2.12 De VvE betwist de stelling van de uitvoerder dat hij de VvE op correcte wijze heeft geïnformeerd over de gewijzigde verzekeringsvoorwaarden uit 2021. Deze zijn volgens de VvE dan ook niet van toepassing. Voor zover de commissie van oordeel is dat de gewijzigde verzekeringsvoorwaarden correct ter hand zijn gesteld, stelt de VvE dat sprake is van een oneerlijk beding, zodat de uitvoerder geen beroep toekomt op het beding.

Het verweer

2.13 De uitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de VvE. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Kernvraag

3.1 De vraag die de commissie moet beantwoorden is of de VvE voor elk van de drie procedures recht heeft op een separaat kostenmaximum.

3.2 Voor de beantwoording van de vraag is bepalend wat in de voorwaarden staat. Daarin is vastgelegd wat partijen met elkaar over het kostenmaximum hebben afgesproken. In de verzekeringsvoorwaarden RBV19, verder te noemen de voorwaarden, is daarover het volgende opgenomen:

> *"**5. Overige rubrieken: Tot welk bedrag zijn de extra kosten verzekerd?***
> ***Tot maximaal € 30.000 per gebeurtenis.***
>
> *• Behalve bij een gerechtelijke of administratieve procedure waar een advocaat of juridisch deskundige niet wettelijk verplicht is.*
> *- En een verzekerde kiest zelf toch voor een advocaat of juridisch deskundige.*
> *- Dan zijn alle extra kosten samen verzekerd tot € 10.000 per gebeurtenis.*
> *• Zorgt 1 gebeurtenis voor meerdere geschillen?*
> *- Dan geldt het maximumbedrag voor al deze geschillen samen.*
> *- Ook als er meerdere samenhangende gebeurtenissen voor deze geschillen zorgen."*

3.3 De VvE vindt dat de commissie artikel 5 van de voorwaarden ambtshalve moet toetsen aan de Richtlijn 2002/65/EG betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en de Richtlijn 93/13/EEG inzake oneerlijke bedingen in consumenten-overeenkomsten. De VvE vindt namelijk dat zij niet correct is geïnformeerd over de inwerkingtreding van de voorwaarden RBV19 en dat artikel 5 van de voorwaarden een oneerlijk beding is en daarom buiten werking moet worden gesteld.

3.4 De commissie overweegt dat beide richtlijnen strekken tot bescherming van de consument ingeval van een overeenkomst met een verkoper/aanbieder.

Onder het begrip 'consument' wordt in beide richtlijnen verstaan 'iedere natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen'. De VvE is echter een rechtspersoon. Door deze rechtspersoonlijkheid kan de VvE geen consumenten-bescherming onder de genoemde richtlijnen genieten omdat die bescherming is voorbehouden aan natuurlijke personen.[1]

3.5 De hoogte van het kostenmaximum staat niet ter discussie. Nu het inschakelen van een advocaat niet verplicht is in een procedure tegen een verleende omgevingsvergunning, heeft de VvE recht op een kostenmaximum van € 10.000,- per gebeurtenis. Partijen verschillen van mening over de vraag of sprake is van '*één gebeurtenis die voor meerdere geschillen heeft gezorgd*' dan wel dat sprake is van '*meerdere samenhangende gebeurtenissen die voor deze geschillen zorgen*'. De uitvoerder is van mening dat in alle drie de geschillen de projectontwikkeling van het complex van het voormalig schoolgebouw ter realisatie van woonunits de gebeurtenis is die juridische bijstand nodig maakt. Nu de drie geschillen voortkomen uit één gebeurtenis, is de uitvoerder slechts gehouden tot het vergoeden van externe kosten tot maximaal eenmaal de verzekerde som per gebeurtenis van € 10.000,-.

Is er sprake van één gebeurtenis die voor meerdere geschillen heeft gezorgd?

3.6 Bij de uitleg van een schriftelijk contract, zoals een verzekering, zijn steeds van beslissende betekenis: alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen.[2] Over de voorwaarden in een verzekeringsovereenkomst wordt meestal niet onderhandeld. Hebben partijen inderdaad niet onderhandeld over de voorwaarde(n) waarover zij van mening verschillen, dan geldt dat de uitleg van die voorwaarde(n) met name afhankelijk is van objectieve factoren, zoals de bewoordingen waarin de voorwaarde is gesteld, gelezen in het licht van de verzekerings-voorwaarden als geheel.[3]

3.7 De commissie volgt niet het standpunt van de uitvoerder dat de projectontwikkeling van het naastgelegen perceel ter realisatie van woonunits als één gebeurtenis moet worden gezien die tot meerdere geschillen heeft geleid. De uitvoerder lijkt uit te gaan van de gedachte dat een reeks van voorvallen op verschillende momenten als één gebeurtenis kan worden gezien. Hoewel het begrip '*gebeurtenis*' niet nader is omschreven in de verzekerings-voorwaarden, mag als redelijke uitleg worden aangenomen dat een gebeurtenis een bepaald voorval is – en niet een reeks van voorvallen – dat tot een bepaald geschil dan wel de behoefte aan rechtsbijstand heeft geleid.

---

[1] Rechtbank Noord-Holland 14-06-2023, ECLI:NL:RBNHO:2023:5694 te vinden op www.rechtspraak.nl.
[2] Zie rechtsoverweging 3.6 van de volgende uitspraak van de Hoge Raad: HR 25 november 2016 (ECLI:NL:HR:2016:2687), te vinden op www.rechtspraak.nl.
[3] Zie rechtsoverweging 3.3.2 van het arrest van de Hoge Raad van 13 april 2018 (ECLI:NL:HR:2018:601) en rechtsoverweging 3.7.5 van HR 28 september 2018 (ECLI:NL:HR:2018:1800), te vinden op www.rechtspraak.nl.

Het standpunt van de VvE dat in de drie dossiers sprake is van drie verschillende gebeurtenissen, acht de commissie dan ook niet onredelijk.[4]

Er is sprake van samenhangende gebeurtenissen

3.8 Nu is geoordeeld dat in de drie dossiers sprake is van meerdere gebeurtenissen, moet de vraag worden beantwoord of deze gebeurtenissen met elkaar samenhangen. Als de gebeurtenissen met elkaar samenhangen, wordt de maximumvergoeding voor extra kosten gelijkgesteld met één gebeurtenis die voor meerdere geschillen zorgt. In dat geval kan de VvE voor de drie dossiers slechts aanspraak maken op eenmaal het kostenmaximum.

3.9 Naar het oordeel van de commissie moet worden aangenomen dat de verzoeken om rechtsbijstand in de drie dossiers verband met elkaar houden. Het gaat er telkens om dat de VvE vergoeding van de kosten van rechtsbijstand wenst in verband met de door de project-ontwikkelaar aangevraagde omgevingsvergunningen voor de herontwikkeling van (een deel van) het naastgelegen gebouwencomplex, een voormalig schoolgebouw, tot appartementen. Daarbij overweegt de commissie dat de VvE zelf de uitvoerder na de derde aanvraag voor een omgevingsvergunning per e-mail van 1 november 2022 heeft meegedeeld dat de drie aanvragen niet afzonderlijk maar in samenhang met elkaar moeten worden beoordeeld.

De klacht over gebrekkige dienstverlening

3.10 De VvE stelt dat de uitvoerder verwijtbaar heeft gehandeld door ruim vier weken van de bezwaartermijn van zes weken te laten verstrijken, voordat de behandeling van het dossier aan de voorkeursadvocaat is uitbesteed. Nog daargelaten dat de VvE niet heeft gesteld dat zij hierdoor is benadeeld, overweegt de commissie dat de uitvoerder in zijn dupliek heeft vermeld dat de door de VvE gekozen advocaat na bestudering van de stukken geen goede gronden zag voor het indienen van een zienswijze en dat hij de VvE heeft geadviseerd de zaak verder te laten rusten dan wel dat de leden van de VvE zelf een zienswijze zouden indienen. Volgens de uitvoerder hebben leden van de VvE zelf een zienswijze ingediend tegen de verleende omgevingsvergunning. Na bezwaar en beroep, heeft de Raad van State de bezwaren ongegrond verklaard. De VvE heeft niet aangetoond dat het vermeende tekortschieten door de uitvoerder tot een voor de VvE nadeligere positie heeft geleid.

Overweging ten overvloede

3.11 Gelet op het standpunt van de voorkeursadvocaat van de VvE ten aanzien van de haalbaarheid van de zaak, overweegt de commissie nog dat ook als de VvE voor elk van de drie dossiers aanspraak op een separaat kostenmaximum van € 10.000,- had kunnen maken, geldt dat de uitvoerder alleen rechtsbijstand hoeft te verlenen als sprake is van een redelijke kans van slagen.

[4] Zie ook GC Kifid nr. 2023-0582, te vinden op www.kifid.nl.

Conclusie

3.12 Het hiervoor overwogene leidt tot de conclusie dat de gebeurtenissen, waarvoor de VvE om rechtsbijstand heeft verzocht, met elkaar samenhangen. Dit brengt mee dat de uitvoerder voor de drie administratieve procedures gericht tegen de aangevraagde dan wel verleende vergunningen eenmaal het kostenmaximum mag hanteren. Alle overige verwijten en argumenten die de VvE heeft aangevoerd, leiden niet tot een ander oordeel. De klacht van de VvE is ongegrond en haar vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering van de VvE af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl